

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 27-09-2018
Enhed: AELSAM
Sagsbeh.: DEPMRAL
Sagsnr.: 1807194
Dok. nr.: 701318

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 14. september 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 1353 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Flemming Møller Mortensen (S).

Spørgsmål nr. 1353:

”Vil ministeren redegøre for, hvilken fysiologisk betydning det har, om man begynder at ryge som mindreårig eller først som 25-årig, herunder særligt hvilken effekt det har for lungernes udvikling?”

Svar:

Mit ministerium har til brug for min besvarelse indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, som jeg kan henholde mig til:

”9 % af danskerne, der ryger, begyndte at ryge efter 20 års alderen. Men uanset alderen ved rygedebut, er rygning relateret til en øget risiko for sygdom og tidlig død. Alder ved rygedebut, rygemængde, og antallet af år en person har røget, har betydning for risikoen for at udvikle en rygerelateret sygdom og risikoen for at dø som følge af rygning.

Forskning peger på, at jo tidligere en person begynder at ryge, desto større risiko har vedkommende for at ende som dagligryger og for at blive syg som følge af rygning. Det er dog uklart, om den forøgede risiko skyldes den tidlige rygestart i sig selv, eller om den skyldes det større tobaksforbrug og den længere tids eksponering for tobak, der kan være en følge af tidlig rygedebut. Af samme årsag er forskningen heller ikke helt entydigt i forhold til, om rygedebut i de tidlige ungdomsår øger risikoen for at udvikle rygerelaterede sygdomme sammenlignet med risikoen forbundet med rygedebut i de tidlige voksenår.

Nikotinens påvirkning af nervesystemet udgør det fysiologiske grundlag for afhængighed af rygning. Tidlig rygedebut kan føre til større (nikotin)afhængighed og større risiko for at have vanskeligt ved at stoppe senere i livet.

Flere undersøgelser tyder på, at risikoen for at udvikle lungekræft senere i livet er væsentligt højere for personer, der begyndte at ryge i en ung alder, sammenlignet med personer, der startede som voksen. Risikoen for at udvikle kræft, herunder lungekræft, hænger sammen med den akkumulerede tobakseksponering, således at risikoen stiger med omfang og varighed af forbruget. Ligeledes stiger risikoen for at udvikle en række kroniske sygdomme gradvist med varigheden af rygning. Forskningen peger eksempelvis på, at risikoen for at udvikle kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL) har direkte sammenhæng med det samlede antal forbrugte cigaretter over en levetid, hvilket indikerer større risiko ved lang varighed (antal år) og/eller højt forbrug.

Undersøgelser af børn og unge, der er begyndt at ryge, inden de er fuldt udvoksede, har vist, at væksten i lungefunktion aftager, således at de ikke opnår deres maksimale forventede lungekapacitet. Det er dog ikke entydigt, om dette har en direkte betydning for senere udvikling af rygerelateret KOL.

Der ses ligeledes tidlig kardiovaskulær skade hos flertallet af unge personer, der ryger.

Overordnet kan det konstateres, at tidlig rygedebut samt mængden af tobak og antallet af år, der er blevet røget har betydning for risikoen for at udvikle rygerelateret sygdom og for at dø som følge af rygning. Herudover kan det konstateres, at tidlig rygedebut, mængden af tobak der er røget, og antallet af år der er blevet røget er forbundne. Rygning øger risikoen for sygdom og tidlig død uanset alder for rygedebut.”

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Maria Ramskov Larsen